

16¹⁷

Správa Sboru národní bezpečnosti
hlavního města Prahy
a Středočeského kraje
odbor vyšetřovací StB
110 01 p. ú. PRAHA 01, sohr. 2

Čj. VS/ČVS - 00565/89

V Praze dne 31. 7. 1989

ZRUŠEN STUPEŇ
UTAJENÍ

10. III. 99

DNĚ _____ PODPIS _____

~~Přísně tajné~~

Výtisk číslo : 1
Utaj. příl. : 2/6
Neutaj. příl. : 4/27

I. náměstek
ministra vnitra ČSSR
s. genpor. ing. Alojz LORENC

P r a h a

Věc: informace v akci "Několik vět" a "Obroda"

V příloze podle Vašeho pokynu předkládám informace o důkazním stavu a dalším postupu ve vyšetřování shora uvedených akcí.

Současně pro informaci připojuji některé písemnosti zajištěné v akci "Obroda".

Náčelník odboru vyšetřování StB :

pplk. Jaroslav Spůra

Vyhotoveno 2 výtisků

Výtisk č. 1 adresa

Výtisk č. 2 domo

Výtisk č. 3 sv StB - viz domo, kniha

Výtisk č. 4 II/10. odd. Kpt. Poudravn

Výtisk č. 5 V-StB Pka

Vypracoval: J. Padolet

Ulož.: u VS/ČVS-00565/89

Priloha č. 2 k čj. W-011-0017189
18
17

ZRUŠEN STUPEŇ
TAJENÍ

MINISTERSTVO VNITŘNÍHO
SPRAVOVÁNÍ
5

DNE 0. III. 99 PODPIS

~~Přísně tajné~~

Výtisk čis.: 2
Počet listů: 3

I n f o r m a c e

Dne 26. 7. 1989 bylo vyšetřovatelem odboru vyšetřování StB v Praze zahájeno podle § 160 tr. řádu trestní stíhání ve věci trestného činu pobuřování podle § 100 odst. 1 písm. a) tr. zák. spočívající ve vyhotovení a rozšiřování písemností s názvem "Několik vět" a písemností podobného druhu zaměřených k vyvolání neklidu a hromadných protestních akcí, narušení procesu přestavby v ČSSR a zpochybnění politiky KSČ.

V souladu se schváleným plánem opatření byly s předchozím souhlasem prokurátora městské prokuratury v Praze provedeny dne 27. 7. 1989 domovní prohlídky u :

1/ RNDr. VONDRA Alexandr, nar. 17. 8. 1961, bytem Praha 5, U Zámečnice 134/4.

Při domovní prohlídce provedené v bytě jeho tchána MVDr. Jana KAFKY a rekreační chatě, kde se v současné době RNDr. VONDRA zdržuje, bylo zajištěno 24 ks výzvy "Několik vět", 26 ks podpisových archů k této výzvě s 627 podpisy konkrétních osob, 10 ks dopisů od osob vyjadřujících s výzvou souhlas a 125 listů s cca 6.000 jmény psanými na psacím stroji, o nichž se předpokládá, že se vztahují k podpisové akci "Několik vět".

Na výzvě "Několik vět" je RNDr. Alexandr VONDRA označen jako osoba, na jejíž adresu mají být zasílána stanoviska občanů k výzvě "Několik vět". Při prohlídce byla zajištěna i písemnost, ze které je zřejmé, že mu na jeho adresu Stanislav DEVÁTÝ zaslal seznamy signatářů výzvy "Několik vět";

2/ KŘÍŽAN Jiří, nar. 26. 10. 1941, bytem Praha 1, Navrátilova 1334/16.

Při domovní prohlídce provedené v jeho bytě a na chatě bylo zajištěno 33 ks výtisků výzvy "Několik vět", 110 podpisových archů s podpisy osob vyjadřujících souhlas s obsahem

této písemnosti a 65 dopisů od osob vyjadřujících s výzvou "Několik vět" souhlas. Dále bylo zajištěno 31 dopisů od občanů a organizací, které s obsahem inkriminované písemnosti nesouhlasí. Z dopisů však není zřejmé, zda je jím obsah této písemnosti znám anebo jde pouze o reakci na články zveřejněné v čs. hromadných sdělovacích prostředcích.

Jmenovaný je na výzvě "Několik vět" uveden mezi osobami, na jejichž adresu je možno zasílat stanoviska;

3/ DEVÁTÝ Stanislav, nar. 8. 6. 1952, bytem Gottwaldov, Revoluční 1285.

Při domovní prohlídce v jeho bytě bylo zajištěno 369 kopií výzvy "Několik vět", 2 dopisy od občanů vyjadřujících souhlas s obsahem inkriminované písemnosti a 19 dopisů od občanů a organizací vyjadřujících nesouhlas s jejím obsahem.

4/ URBAN Jiří, nar. 27. 3. 1951, bytem Praha 1, Thunovská 19/196.

Při domovní prohlídce v jeho bytě a v bytě jeho matky byl zajištěn výtisk výzvy "Několik vět" a jeden rukopisný text v ruském jazyce obsahující část textu "Několik vět". Při domovní prohlídce byl dále zajištěn osobní počítač zn. Amstrad PCW 5285 s pružnými disky. Obsah paměti na pružných discích dosud není znám. Mimo těchto věcí bylo při domovní prohlídce zajištěno velké množství písemností vztahujících se k činnosti tzv. klubu OBRODA. Žádná z těchto písemností však neprokazuje podíl Jiřího URBANA na tvorbě či rozšiřování pamfletu "Všem členům KSČ", případně "Prohlášení k dvacátému prvnímu výročí 21. srpna 1968".

Za daného stavu lze dovodit, že Alexandr VONDRA, Jiří KŘIŽAN a Stanislav DEVÁTÝ byli zainteresováni na kampani kolem výzvy "Několik vět". O tom svědčí zejména poměrně značné množství výtisků výzvy "Několik vět" zajištěných u nich při domovních prohlídkách, jakož i podpisové archy se signaturami více osob.

Tyto zjištěné skutečnosti samy o sobě jsou však ne-
dostačující pro rozhodnutí jmenované stíhat jako obviněné
pro uvedený tr. čin. V dosavadním průběhu vyšetřování totiž
nebyl zadokumentován mechanismus vzniku a rozšiřování této
výzvy jako nezbytný požadavek objektivní stránky tr. činu
pobuřování podle § 100 tr. zák.

Z těchto důvodů proto další vyšetřování bude zaměřeno
k zadokumentování těchto nezbytných požadavků provedením
expertiz, výsledků osob. Mimo jiné bude třeba ve vyšetřování
oficiálně disponovat i dopisem z Mnichova adresovaným šéfre-
dктору Rudého práva s. Hořenínmu a procesně zajistit a zho-
dnostit informace zveřejněné v této souvislosti v zahraničí
(tisk, rozhlas).

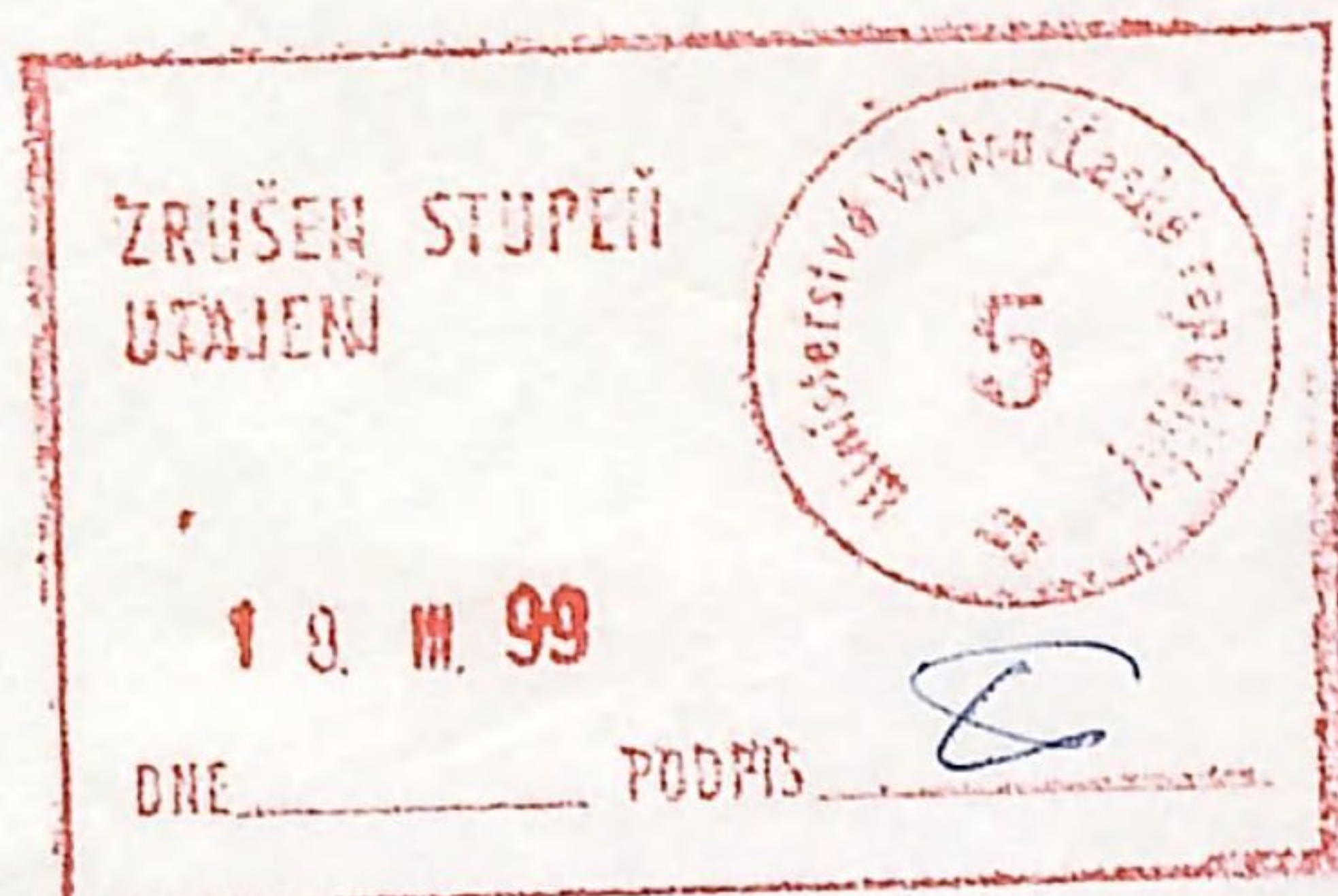
Teprve poté bude možno rozhodnout o případném trest-
ním stíhání výše jmenovaných osob.

Vyhotoveno 5 výtisků
Výtisk č. 1 I. NMV ČPP - vz z domu - Praha
Výtisk č. 2 domo
Výtisk č. 3 SV PTK - vz z domu - Praha
Výtisk č. 4 II. SPVR
Výtisk č. 5 S. S. P. Phav
Vypracoval: A. Pazdura
Ulož.: u. 11/071-00561729

Správa Sboru národní bezpečnosti
hlavního města Prahy
a Středočeského kraje
odbor vyšetřování StB
110 01 p. ú. PRAHA 01, schr. 2

VS/ČVS - 0565/89

Akce "NĚKOLIK VĚT" - žádost o souhlas k vznesení obvinění

Po schválení zpět
OVŠ StB Praha

Náčelník správy vyšetřování StB :
pplk. JUDr. Ondřej TOMKO

Náčelník II. správy SNB :
plk. PhDr. Karel VYKYPĚL

Náměstek ministra vnitra ČSSR :
plk. Otta SEDLÁK

I. náměstek ministra vnitra ČSSR :
genpor. ing. Alojz LORENC, CSc.

Ministr vnitra ČSSR :
genpor. ing. František KINCL

prap. BROŽOVÁ

31.8.1989

31.8.1989

~~Tajné~~

kpt. JUDr. Zdeněk GRULICH
760/2992

31. srpna 1989

20²¹
[Signature]

21

I n f o r m a c e

Dne 26. 7. 1989 bylo vyšetřovatelem odboru vyšetřování StB v Praze zahájeno podle § 160 odst. 1 tr. řádu trestní stíhání ve věci tr. činu pobuřování podle § 100 odst. 1 písm. a) tr. zák.

Ze zjištěných skutečností dosavadního vyšetřování vyplývá, že

- 1/ Václav HAVEL, nar. 5. 10. 1936 v Praze, čs. st. přísl., české národnosti, ženatý, svobodného povolání, trvale bytem Praha 2, nábrž. B. Engelse 79/2000,
- 2/ RNDr. Alexandr VONDRA, nar. 17. 8. 1961 v Praze, čs. st. přísl., české národnosti, ženatý, t. č. bez pracovního poměru, trvale bytem Praha 5, U zámečnice 4,
- 3/ Jiří KŘIŽAN, nar. 26. 10. 1941 ve Valašském Meziříčí, čs. st. přísl., české národnosti, ženatý, svobodného povolání, trvale bytem Praha 1, Navrátilova 16,
- 4/ Stanislav DEVÁTÝ, nar. 8. 6. 1952 v Gottwaldově, čs. st. přísl., české národnosti, svobodný, t. č. bez pracovního poměru, trvale bytem Gottwaldov, Revoluční 1285,

společně po vzájemné dohodě, z nepřátelství k socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky v Praze i jinde, nejpozději v průběhu měsíce června 1989, se podíleli na vzniku textu výzvy "Několik vět", jeho rozšiřování, zejména prostřednictvím rozhlasové stanice Svobodná Evropa, a na shromažďování podpisů pod tuto výzvu, s cílem vyvolat ve společnosti nepřátelské nálady a zpochybnit politiku KSČ a vedení státu.

Tyto skutečnosti vyplývají z výsvedků provedených domovních prohlídek, zvukového záznamu relace RSE ze dne 24. 7. 1989,

kde HAVEL s VONDROU přiznávají okolnosti vzniku písemnosti "Několik vět", z dopisu, ve kterém HAVEL dává návod, jakým způsobem zveřejňovat text výzvy "Několik vět" tak, aby došlo k co největšímu rozvíření nepřátelských nálad vůči KSČ a vedení státu a z výpovědí svědků, kteří v jednotlivostech potvrzují jejich činnost.

Uvedené jednání Václava HAVLA, Alexandra VONDRY, Jiřího KŘIŽANA a Stanislava DEVÁTÉHO zakládá skutkovou podstatu tr. činu pobuřování podle § 100 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zák.

S ohledem na důkazní situaci v uvedené tr. věci je možno vést úspěšně tr. stíhání pouze v případě, že budou postiženi všichni hlavní organizátoři společně jako spolupachatelé, včetně Václava HAVLA.

Proto se navrhuje :

- 1/ vyslovit souhlas se vznesením obvinění pro uvedený tr. čin Václavu HAVLOVI, RNDr. Alexandru VONDROVI, Jiřímu KŘIŽANOVÍ a Stanislavu DEVÁTÉMU,
- 2/ vyšetřování vést na svobodě.

Správa Sboru národní bezpečnosti
hlavního města Prahy
a Středočeského kraje
odbor vyšetřování StB
110 01 p. ú. PRAHA 01, ochr. 2

~~TAJNÉ~~

24
21

Č.j.: ČVS: VS-0565/89

V Praze dne 1. srpna 1989

Výtisk číslo: 1
Počet listů: 5
Příloha: 2

Plán vyšetřování akce
"Několik vět"

Situace:

Usnesením vyšetřovatele StB ze dne 26. 7. 1989 bylo zahájeno tr. stíhání ve věci tr. činu pobuřování podle § 100 odst. 1 písm. a) tr. zákona, neboť bylo zjištěno, že v průběhu června byla vyhotovována a rozšiřována výzva s názvem "Několik vět" a to v Praze, ale i na dalších místech v ČSSR a která byla rovněž uveřejněna v relacích západních rozhlasových stanic, jako je RFP, HA, BBC apod. a v dalších hromadných sdělovacích prostředcích západních zemí.

Obsah výzvy je protisocialisticky zaměřen a schopen vyvolat mezi obyvatelstvem protestní akce, nedůvěru v politiku KSČ a zpochybnit její úlohu ve společnosti.

Dne 26. 7. 1989 byly usneseními vyšetřovatele StB nařízeny domovní prohlídky u:

- 1) RNDr. Alexandra VONDRY, nar. 17. 8. 1961 v Praze, trv. bytem hlášen v Praze 5, U zámečnice č. 134/4;

v místě jeho skutečného pobytu, tj. v bytě jeho tchána MVDr. Jana KAFKY, na adrese Praha 2, Trojanova č. 1, a v chatě jeho švagrové Moniky KAFKOVÉ v obci Černiny, čp.074, okr. Kutná Hora.

- 2) Jiřího KŘIŽANA, nar. 26. 10. 1941 Val. Meziříčí, trv. bytem Praha 1, Navrátilova č. 16 a to v bytě na uvedené adrese a na chatě v obci Horní Líšnice č. 31, okr. Praha - západ;

24²¹

- 3) Jana URBANA, nar. 27. 3. 1951 v Hradci Králové, trv. bytem Praha 1, Thunovská č. 19/196 a to v bytě na uvedené adrese a v bytě jeho matky Věry URBA-NOVÉ na adrese Praha 6, Bělohorská 62;
- 4) Stanislava DEVÁTÉHO, nar. 8. 6. 1952, trv. bytem Gottwaldov, Revoluční 1285 a to v jeho bytě na uvedené adrese.

Při domovní prohlídce u VONDRY, KŘIŽANA, DEVÁTÉHO bylo zjištěno větší množství písemností - letáků nazvaných "Několik vět", velké množství podpisových archů z konkrétními jmény osob, vyjadřujících údajně souhlas s obsahem výzvy, jakož i dopisy osob, vyjadřujících souhlas s obsahem výzvy, ale i řada dopisů jednotlivců i organizací a kolektivů pracujících, vyjadřujících nesouhlas s obsahem výzvy.

Dále byly zajištěny dva (2) psací stroje - VONDRA a URBAN a byly odebrány dvě zkoušky písma psacích strojů u DEVÁTÉHO a KŘIŽANA, zajištěn jeden(1) osobní počítač u J. URBANA s příslušenstvím, tj. monitorem, tiskárnou a pružnými disky.

Výsledky dosavadního vyšetřování nasvědčují tomu, že výzva "Několik vět" byla určena k destabilizaci vnitropolitické situace v ČSSR a že za tímto účelem byla vytvořena a rozšiřována.

Cíle vyšetřování:

- 1) Vyhledat a zadokumentovat důkazy a jiné skutečnosti, která osoba, resp. osoby se podílely na tvorbě výzvy "Několik vět".
- 2) Vyhledat a zadokumentovat důkazy a jiné skutečnosti, která osoba, resp. osoby, se podílely na rozšiřování obsahu uvedené výzvy a to:
 - a) mezi občany na území ČSSR;
 - b) pomocí zahraničních sdělovacích prostředků.

25

3) Zjistit a zadokumentovat motiv vedoucí pachatele k tvorbě a rozšiřování uvedené výzvy;

tj. zadokumentovat spáchání tr. činu pobuřování podle § 100 odst. 1 písm. a) tr. zákona a usvědčit konkrétního pachatele, resp. pachatelů.

Úkoly:

1) Vyhodnotit důkladně materiály zajištěné při domovních prohlídkách a to:

- a) z hlediska využitelnosti pro tr. řízení; Odpovídá: vyšetřovatel
Termín: do 4. 8. 1989
- b) z hlediska využitelnosti pro operativu; Odpovídá: II. S SNB 10. odb.
Termín: do 7. 8. 1989
- c) z hlediska vrácení věci, event. jiného naložení s věcmi, např. zabránění apod.. Odpovídá: vyšetřovatel
Termín: do 4. 8. 1989

2) Vyžádat:

- a) znalecké zkoumání/zajištěného počítače zn. AMSTRAD PCW 5285 z hlediska možného obsahu důležitých informací v paměti, resp. v zajištěných pružných discích; Odpovídá: vyšetřovatel
Termín: do 10. 8. 1989
 - b) znalecké zkoumání zajištěné tiskárny počítače z hlediska možného množení výzvy; Odpovídá: Vyšetřovatel
Termín: do 10. 8. 1989
 - c) znalecké zkoumání/zajištěných písemností a psacích strojů (zkouška písma). Odpovídá: vyšetřovatel
Termín: do 3. 8. 1989
- 3) a) Zajistit dopis od šéfredaktora RP s. Zdenka HOŘENÍHO, který obdržel z Mnichova; Odpovídá: II. S SNB 10. odb.
Termín: do 3. 8. 1989
- b) vyhodnotit jeho obsah a vyžádat písmoznaleckou expertizu. Odpovídá: vyšetřovatel
Termín: do 3. 8. 1989

25

3) Zjistit a zadokumentovat motiv vedoucí pachatele k tvorbě a rozšiřování uvedené výzvy;

tj. zadokumentovat spáchání tr. činu pobuřování podle § 100 odst. 1 písm. a) tr. zákona a usvědčit konkrétního pachatele, resp. pachatelů.

Úkoly:

1) Vyhodnotit důkladně materiály zajištěné při domovních prohlídkách a to:

- a) z hlediska využitelnosti pro tr. řízení; Odpovídá: vyšetřovatel
Termín: do 4. 8. 1989
- b) z hlediska využitelnosti pro operativu; Odpovídá: II. S SNB 10. odb.
Termín: do 7. 8. 1989
- c) z hlediska vrácení věci, event. jiného naložení s věcmi, např. zabránění apod.. Odpovídá: vyšetřovatel
Termín: do 4. 8. 1989

2) Vyžádat:

- a) znalecké zkoumání/zajištěného počítače zn. AMSTRAD PCW 5285 z hlediska možného obsahu důležitých informací v paměti, resp. v zajištěných pružných discích; Odpovídá: vyšetřovatel
Termín: do 10. 8. 1989
 - b) znalecké zkoumání zajištěné tiskárny počítače z hlediska možného množení výzvy; Odpovídá: Vyšetřovatel
Termín: do 10. 8. 1989
 - c) znalecké zkoumání/zajištěných písemností a psacích strojů (zkouška písma). Odpovídá: vyšetřovatel
Termín: do 3. 8. 1989
- 3) a) Zajistit dopis od šéfredaktora RP s. Zdenka HOŘENÍHO, který obdržel z Mnichova; Odpovídá: II. S SNB 10. odb.
Termín: do 3. 8. 1989
- b) vyhodnotit jeho obsah a vyžádat písmoznaleckou expertizu. Odpovídá: vyšetřovatel
Termín: do 3. 8. 1989

Lb

4) Vytypovat a zabezpečit svědky k trestní věci:

a) provést s nimi operativní pohovory a předběžně analyzovat výpovědi;

Odpovídá: II. S SNB 10. odb.
Termín: průběžně

b) provést jejich výsledky s cílem zadokumentovat a prokázat tr. činnost konkrétních osob:

Odpovídá: vyšetřovatel
Termín:

- osoby, u kterých byly provedeny domovní prohlídky;

Odpovídá: vyšetřovatel
Termín: do 8. 8. 1989

- osoby, jejichž jména jsou uvedena mezi signatáři, ale kteří se od těchto podpisů distancují;

Odpovídá: vyšetřovatel
II. S SNB 10. odb.
Termín: do 4. 8. 1989

- osoby, které svým podpisem vyjádřily souhlas s obsahem výzvy;

Odpovídá: vyšetřovatel
Termín: průběžně

- osoby, které se podílely na získávání podpisů od občanů;

Odpovídá: vyšetřovatel
II. S SNB 10. odb.
Termín: do 4. 8. 1989

- osoby, které byly vyzvány k podpisu, které ale výzvu odmítly podepsat.

Odpovídá: vyšetřovatel
II. S SNB 101 odb.
Termín: do 4. 8. 1989

5) Zajistit monitorované záznamy západních rozhlasových stanic, zejména RFE, HA a dalších z doby od 29. 6. 1989 do současné doby, provést jejich vyhodnocení ve vztahu k ostatním důkazům.

Odpovídá: vyšetřovatel
II. S SNB 10. odb.
Termín: do 7. 8. 1989

6) Zajistit RT/na KŘIŽANA, DEVÁTÉHO, URBANA a HAVLA a VONDRY, obstarat pravomocné rozsudky u příslušných soudů, resp. zjistit, kde byly tyto osoby odsouzeny.

Odpovídá: vyšetřovatel
Termín: do 3. 8. 1989

7) Vzhledem k angažovanosti ~~KŘIŽANA~~, HAVLA a VONDRY ve vyšetřované tr. věci dát příslušnému soudu podnět k tomu, aby byl nařízen výkon zbytku podmíněně odloženého trestu.

Odpovídá: vyšetřovatel
Termín: do 4. 8. 1989

?

Hodnotník :

8) V případě potřeby bude tento plán dále doplňován v průběhu vyšetřování.

Výtisk č. 2 : II. S SNB 10. odb.
Výtisk č. 3 : Pracovní s. GRULICH
Výtisk č. 4 : Pracovní s. PAVLIČEK

Vypracoval:

kpt. JUDr. Z. GRULICH

npor. JUDr. O. PAVLIČEK

Náčelník odboru vyšetřování StB:
pplk. Jaroslav SPURÁ

Za II. S SNB 10. odbor:

... kpt. Hájek 3/8

☉ Souhlasím s úvahou, že dne 7.8.89 je třeba I. N. M. dokončit stav účkovni ke vznesení obvinění

[Handwritten signature]

Plán vyšetřování - k dokončení věci :

- nelze stíhat § 100 tr.z. pro nenaplnění sk. podstaty
- § 154/2, • kterém uvažuje GP ČSR, rovněž nepřichází v úvahu, chybí zákonné znaky sk. podstaty (není vůbec zřejmé, který st. orgán by měl být napaden, pojem "vedení" ??)
- n a v r h n o u t :
 - zkompletování spisu a probíhajících důkazů
 - rozhodnout • vrácení věci
 - věc zastavit pro malou společ. nebezpečnost ?
 - termín - do konce r. 1989

JAROS GRULICH JAROS

doslovení vloni musel být naplněn v úvahu

mjr. Jaroš
mjr. [signature] 14/41 PP

Rozdělovník :

- Výtisk č. 1: OVŠ StB Praha / do spisu /
- Výtisk č. 2: II. S SNB 10.odb.
- Výtisk č. 3: pracovní s. Grulich
- Výtisk č. 4: pracovní s. Pavlíček

Vypracoval:

Kpt. JUDr. S. GRULICH

por. JUDr. O. PAVLÍČEK

Náčelník odboru vyšetřování StB:
plk. Jaroslav ŠPURNÁ

Za II. S SNB IO. odbor:

Handwritten notes:
Příloha k vyšetřování, je ve dne 8.8.89
je Helma I. vlivem zobrazení
el. kopie ve vyšetřování

Plán vyšetřování - k řešení věci :

- celá část 100 tr. s. pro nepřímou ak. práci
- 154/S, o které uvádí GP ČR, rovněž nepřímá
- v úvodu, když známé znaky ak. práce (než vůbec
- zřejmě, který st. orgán by měl být nasazen, nejen vedení??
- a z r h n e t :
- vyšetřování újevu a zprávy o ak. práci
- zprávy a vrácení věci
- vyšetřování pro ak. práci, nebezpečnost ?
- řešení - se kance 1.1989

plk. Jaroslav ŠPURNÁ